

Informatie

voor commissies van beheer en penningmeesters van de Christelijke Gereformeerde Kerken

Nieuwsbrief april 2019

Deze nieuwsbrief staat ook op: www.cgk.nl/informatiebrief.

In deze nieuwsbrief informeren wij u over recente ontwikkelingen vanuit het CIO: over ANBI, AVG en KVK. Daarnaast gaan we in op twee onderwerpen, aangedragen door deputaten onderlinge bijstand & advies: het asbestverbod en duurzaamheidsaspecten rond kerkelijke gebouwen.

ANBI update 1

De Belastingdienst heeft zich bij de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) gemeld met de mededeling dat een aanzienlijk aantal gemeenten en diaconieën hun ANBI-verplichtingen niet op orde heeft. Als dat zo blijft, verliezen deze gemeenten vanaf 1 mei hun ANBI-status, meldde het Reformatorisch Dagblad. Die status geeft onder meer recht op fiscale aftrek van giften. Binnen de Rooms-Katholieke Kerk zijn inmiddels 35 parochies over hetzelfde aangeschreven door de fiscus. De Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer (VKB) in de Protestantse Kerk heeft geconcludeerd dat het de belastingdienst menens is, weet het christelijke dagblad. 'De regels voor transparantie moeten gewoon worden uitgevoerd: **vóór 1 juli publicatie via internet van de jaarcijfers van het jaar ervoor**, verder onder meer het opstellen van een actueel beleidsplan.'

Hoe is de situatie bij de CGK? Doen wij het veel beter? Teveel van onze kerken houden zich niet aan de wettelijke verplichting om op 1 juli van elk jaar de ANBI-transparantiegegevens op internet te melden. Begin juli 2018 vonden we in slechts 50% van de gemeenten gegevens over 2017. Dat wordt mede veroorzaakt doordat veel kerken verzuimen hun gegevens door te geven aan het Dienstenbureau, terwijl zij het wel op hun eigen website plaatsen. **Belangrijk om te weten is dat de website www.cgk.nl voor de fiscus de formele referentie is.** Ultimo november 2018 waren nagenoeg alle kerken bij met de gegevens.

ANBI update 2

In het overleg tussen CIO en de Belastingdienst is aandacht gevraagd voor interne controle op de ANBI-vereisten. De kerkgenootschappen dienen ieder - in hun eigen kring en met inachtneming van hun inrichtingsvrijheid - toe te zien op de nakoming van de ANBI-voorwaarden bij de kerken die gebruik maken van de ANBI-groepsbeschikking. Als kerkverband hebben we hiervoor waarborgen ingericht door middel van vragen bij de kerkvisitatie. Daarnaast heeft iedere plaatselijke kerk als het goed is de jaarcijfers laten controleren door een kascontrolecommissie of een accountant die verslag uitbrengt aan de kerkenraad. Om te kunnen constateren dat er intern toezicht heeft plaatsgevonden wordt in het voorgeschreven ANBI-format onderstaande invultekst opgenomen waarin de kerken aan kunnen geven wanneer het toezicht heeft plaatsgevonden.

Toezicht

Wij verklaren dat bovenstaande gegevens naar waarheid zijn ingevuld en op deugdelijke wijze zijn gecontroleerd.

Datum laatste kerkvisitatie: ..-.-.....

Kascontrole kerk uitgevoerd op : ..-.-.....

Kascontrole diaconie uitgevoerd op: ..-.-.....

ANBI aandachtspunten

- Publiceer voor 1 juli de ANBI informatie over 2018 op internet
- Informeer het Dienstbureau waar de ANBI informatie te vinden is of lever het rechtstreeks aan bij het Dienstbureau.
- Gebruik het format dat op de CGK website staat <https://cgk.nl/download/format-anbi-gegevens/>
- Check goed of ook de cijfers van de diaconie vermeld zijn (of zijn meegeconsolideerd).

AVG update

Op 25 mei 2018 trad de AVG (de Algemene Verordening Gegevensbescherming) in werking. In de media was er veel aandacht en ook veel gemeenten hadden veel vragen over de nieuwe privacywetgeving. Na bijna een jaar na inwerkingtreding is nog niet alles duidelijk en zijn veel gemeenten nog aan het werk met de nieuwe wetgeving. Tijd voor een update:

• Privacystatement

De AVG veranderde vooral veel in de manier waarop organisaties hun privacy beleid moesten vormgeven: er moesten privacystatements worden gemaakt, een verwerkingsregister worden gemaakt en goed worden nagedacht over de vraag 'waarom gebruiken/vragen we deze gegevens eigenlijk?' Bij het Dienstbureau kwamen veel vragen en tips binnen over hoe hiermee om te gaan. We hebben een webpagina ingericht waar veelgestelde vragen beantwoord worden. Ook is een model privacystatement beschikbaar gesteld die we op veel websites van gemeenten ingevuld tegenkomen. Onlangs is dit model nog aangepast.

Nogmaals willen we benadrukken dat het wenselijk is dat u zorgt voor transparantie door een privacystatement op te stellen en te publiceren.

• Vragen over zieken en nieuwsbrieven

Met de nieuwe wetgeving kwamen veel vragen op of we bepaalde zaken nog wel 'mogen' doen: mogen we nog namen van zieken noemen en voor hen bidden? Hoe zit het met nieuwsbrieven? Als kerk beantwoorden we deze vragen allereerst vanuit onze kerkelijke taak en betrokkenheid op mensen. Natuurlijk willen we daarbij ook aan de wet voldoen. De vraag of van de AVG een gemeente in een kerkdienst nog zieken mocht noemen kwam zowel in de pers, als via Twitter volop in de aandacht. De Autoriteit Persoonsgegevens, die als toezichthouder in Nederland is aangewezen voor de naleving van de AVG, gaf aan dat kerken natuurlijk mogen bidden voor zieken en hun namen mogen noemen; dat hoort bij kerk zijn. Tegelijkertijd gaf de autoriteit aan dat wanneer deze gebeden openbaar op het internet te volgen waren (bijvoorbeeld door het online streamen van een kerkdienst of door de zondagsbrief online te zetten) er extra goed moet worden nagedacht over de privacy van betrokkenen.

Houd er rekening mee dat als een dienst via het openbare internet (dus zonder login) wordt uitgezonden, zorgvuldig moet worden afgewogen welke persoonlijke informatie wel of niet kan worden meegedeeld. Indien de voorbede is aangevraagd door de betreffende persoon zelf, is er toestemming verleend en is het dus geen probleem de naam van betrokken persoon te noemen. Ook dan blijft het echter aan te raden terughoudend te zijn met details.

• CIO

Onlangs hebben we weer een AVG-update ontvangen van het CIO. Het CIO heeft in januari en februari gesprekken gevoerd met zowel het ministerie Justitie en Veiligheid als met de Autoriteit Persoonsgegevens. Daarbij werd geconstateerd dat er in de kerkelijke wereld al veel aandacht is voor de AVG en dat men bewust bezig is met de thematiek. Er is onder andere gesproken over de mogelijkheid van een gedragscode; het wachten is nog op een Europese werkgroep die hierover een handreiking publiceert. Vanuit het ministerie is een handreiking meegegeven met werkbare oplossingen voor preken en online uitzendingen van kerkdiensten. Deze handreiking is op de AVG-webpagina te vinden.

Daarnaast is er gesproken over jaarboeken. Kort samengevat: een kerkelijk jaarboek met persoonlijke informatie erin, in de boekhandel, is niet toegestaan en onwenselijk. Hierbij speelt ook mee, dat toestemming ingetrokken moet kunnen worden én als het in de handel is verschenen, de regie ook uit handen van de kerk is.

Kamer van Koophandel inschrijving

De kerkgenootschappen die samenwerken in het CIO hebben tot nu de lijn gevolgd om lokale kerken en gemeenten niet in te schrijven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Het CIO besloot afgelopen najaar collectief gebruik te maken van de regeling tot inschrijving van kerkelijke rechtspersonen, met een bulkinschrijving. De CGK-vertegenwoordigers in het CIO stemden hiermee in.

De ervaringen met het LEI-dossier en toekomstige Europese regelgeving vormt de belangrijkste reden om opnieuw binnen het CIO te vragen naar een gewijzigde opstelling t.a.v. registratie van kerkelijke rechtspersonen (als onderdelen van kerkgenootschappen) in het handelsregister.

Doel is om te bezien of een vorm van inschrijving van kerkelijke rechtspersonen mogelijk is, waarbij rekening wordt gehouden met:

- de bijzondere positie van kerkgenootschappen en hun inrichtingsvrijheid;
- geen openbare registratie van NAW-gegevens van kerkbestuurders (i.v.m. privacy / AVG);
- geen openbare registratie van contactadressen die kunnen worden herleid tot natuurlijke personen;
- een vorm van registratie en onderhouden van mutaties waarbij rekening wordt gehouden met de onderlinge structuur van het betreffende kerkgenootschap en reeds bestaande andere registraties en de daarbij behorende afspraken (met name ANBI-registratie);
- een vorm van collectieve inschrijving per kerkgenootschap, zodat regie op de gegevens per kerkgenootschap kan worden gevoerd en kan worden voorkomen dat elk individueel kerkbestuur een aanmeldformulier kerkgenootschap dient in te vullen.

Het CIO heeft in overleg met de KvK een zogenaamde *inschrijving light* ontwikkeld: een niveau van inschrijving zonder dat het nodig is om natuurlijke personen te registreren, conform de hierboven genoemde randvoorwaarden. Met zo'n inschrijving is het mogelijk op digitale wijze zaken te doen met de overheid. Inclusief (gratis) VOG's aanvragen, evenals LEI's en dergelijke.

Het CIO organiseert dat kerkelijke rechtspersonen automatisch worden ingeschreven. **Dit betekent dat u zich als kerkelijke gemeente niet zelf hoeft in te schrijven. U hoeft dus niets te doen.** In de komende maanden informeren wij u nader.

Asbestverbod op daken met ingang van 2024

Dat is al binnen 5 jaar. Het is goed om tijdig beleid te maken voor deze maatregel:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/10/16/einde-asbest-daken-in-nederland>

- a) Het verbod beperkt zich tot asbesthoudende materialen die in contact staan met de buitenlucht. Veelal betreft het asbestcement golfplaten etc. als dakafwerking!
- b) De dakafwerking van deze golfplaten bevatten tot productiejaar 1989 bijna allemaal asbest.
In de periode 1989 tot en met 1993 werden golfplaten toegepast met- en zonder asbest.

Kijk voor meer uitleg en een stappenplan voor CGK-kerken op de website bij asbestverbod: <https://cgk.nl/arbo-bhv-en-beheer>

Gaat u verbouwen of renoveren, dan is een asbestinventarisatie verplicht bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Heeft u asbest in uw pand, informeer uw verzekeringsmaatschappij!

Rentmeesterschap en duurzaamheid

Rentmeesterschap heeft betrekking op onze verantwoordelijkheid voor het aangezicht van God.

God heeft ons als mensen de opdracht gegeven om deze aarde te bouwen en te bewaren. Bouwen wil zeggen dat wij de schepping nuttig mogen gebruiken. Bewaren houdt in dat we geen roofofbouw plegen, maar perspectief bieden aan toekomstige generaties.

Bouwen en bewaren is als opdracht aan ieder persoonlijk gegeven, bij de kerken is het meestal de veelomvattende taak van de commissie van beheer.

Duurzaamheid gaat verder dan alleen energiebesparing. Er is een document beschikbaar met onder andere informatie over **bouwmaterialen, subsidie en regelgeving**. Bij een verbouwing of renovatie van uw kerk adviseren wij in het bijzonder om het document te lezen op <https://cgk.nl/project/arbo-bhv-en-beheer>: rentmeesterschap en duurzaamheid.

Duurzaamheidsaspecten in hoofdlijnen bij beheer van kerkelijk onroerend goed:

- 1) bij nieuwbouw en/of vervanging duurzame materialen toepassen die onderhoudsvriendelijk zijn, een lage milieubelasting hebben en hergebruikt kunnen worden (circulair bouwen).
- 2) Door isolatie van de vloer, gevels, ramen en dak kunt u op energie, kosten en het milieu besparen.

Vervang technische installaties door installaties die energiebesparend zijn en op hernieuwbare energie werken.